

Élie — Numéro sept

Premye ak Dènye a

Jeff Pippenger

2023-10-07

N ap idantifye 1863 kòm dènye pwen eprèw la nan yon seri eprèw ki te kòmanse nan gwo desepsyon 1844 la. Premye eleman lojik nou an se lefèt ke mouvman Millerit la te fini lè Legliz Advantis Setyèm Jou a te anrejistre legalman devan gouvènman Etazini an nan menm ane sa a. Mouvman ki te kòmanse pwofetikman an 1798 la, te fini an 1863.

Enspirasyon an fè nou konnen ke lè zanj pwisan an nan Revelasyon dizwit la te desann nan dat 11 septanm 2001, evènman an te deja gen yon tip li nan mouvman Millerit la lè zanj Revelasyon dis la te desann. Mouvman Millerit yo te kòmanse nan tan lafen an an 1798, lè vizyon larivyè Oulayi a nan Danyèl chapit uit ak nèf yo te desegele. Mouvman san karannkat mil yo te kòmanse nan tan lafen an an 1989, lè vizyon larivyè Idèkèl la nan twa dènye chapit Danyèl yo te desegele.

Tou de peryòd lafen yo te kòmanse yon separasyon pwogresif ansyen pèp chwazi a ak moun ki te nan mouvman istwa pa yo chak. Lè règ prensipal chak istwa te vin konfime piblikman, zanj chak istwa respektif te desann. Mesaj la, mouvman an ak mesaj a te zouti Senyè a te sèvi nan chak istwa respektif pou demontre peche ansyen pèp chwazi a; paske menm jan Kris te anseye konsènan travay pa Li, si Li pa t vini, Juif chikanè yo nan istwa a pa t ap gen peche. Mesaj a, mesaj la ak mouvman an te zouti jijman ki t ap rann ansyen pèp chwazi a responsab poutèt yo te rejte limyè pwogresif istwa pa yo respektif yo; e lè zanj lan te desann, sa te make ke pwosesis jijman an sou pèp ansyen alyans lan te deja an kou. Yo idantifye zouti jijman an lè pwofèt ki ilistre istwa sa a manje mesaj Senyè a delivre ba yo a. Lè yo manje mesaj la, yo al pote mesaj la bay ansyen pèp chwazi a, ki prezante kòm yon pèp kou rèd e rebèl, ki p ap tandè ni konvèti. Depi zanj lan desann epi mesaj la fin manje, jijman sou pèp rebèl la kòmanse.

N ap aplike pwosesis jijman ansyen Izrayèl la, jan sa montre nan liv Resansman an, sou istwa mouvman Millerit la; epi anfen, n ap aplike pwosesis eprèw sa a sou mouvman san karantkat mil yo. Senbòl nonb “dis” la dwe detèmine selon kontèks pasaj kote yo sèvi avè l la.

Sekans dis tès yo kòmanse nan desepsyon an, swa bò Lanmè Wouj la pou ansyen Izrayèl la, oswa 22 Oktòb 1844 pou Millerit yo. Sè White idantifye verite “repè” yo ki te louvri nan epòk sa a, kòmanse ak sa li te rele “pase tan an.” Desepsyon an pou Ebre yo se te menas lame Farawon an. Mank lafwa nan pouvwa Bondye a lakay Ebre yo te parèt nan repons yo devan krent yo te genyen pou lame ènmi yo, menm jan sa te ye nan dizyèm ak dènye tès la. Jezi montre fen an depi nan kòmansman an; konsa, krent yo te genyen pou jeyan yo nan Tè Pwomiz la, ke dis espyon yo te idantifye, se te menm krent ki te lakòz desepsyon yo tou bò Lanmè Wouj la. Dizyèm ak dènye tès la pou mouvman Millerit la t ap yon pwofesi tan, menm jan 22 Oktòb 1844 te ye.

Gran desepsyon an nan tès pwogresif istwa Milerit la te make kòmansman yon istwa ki te deja byen tipifye pa delivrans ansyen Izrayèl soti ann Ejip. Kòmanse nan Lanmè Wouj la, te gen yon

seri dis tès, e dènye tès la t ap reflete premye tès la. “Pase tan an” nan gran desepsyon an te pwodui pa yon move konprann yon pwofesi tan. Dènye etap pwosesis tès la pou Izrayèl espiyèl t ap menm jan ak premye a. An 1863, dirijan Izrayèl literal la te chwazi retounen nan metodoloji bibliik sila yo yo te fèk idantifye kòm pitit fi Wòm yo, epi yo te rejte, oswa ou ta ka di, yo te mal konprann pi long pwofesi tan ki nan Bib la. Fen dis tès yo, ni nan Izrayèl literal ni nan Izrayèl espiyèl, te reprezante pa kòmansman an. E nan fen an, nan toude ka yo, rebèl yo te manifeste yon dezi pou retounen nan plas kote yo te fèk delivre yo a.

Lè Adventis Lawodiseyen yo te rejte sèt tan yo nan Levitik vennsis, yo te kreye yon dilèm pwofetik yo pa t prevwa. Jouk jounen jodi a, yo poko rive rezoud dilèm sa a, byenke yo prezante yon varyete plat fab pou eseye fè sa. Dilèm nan twouve li nan vèsè Sè White idantifye kòm fondasyon ak poto santral Adventis la.

“Ekriti ki, pami tout lòt yo, ki te sèvi ansanm kòm fondasyon ak poto mitan lafwa Advantis la se te deklarasyon sa a: ‘Jis de mil twa san jou; apre sa, yo va netwaye sanktyè a.’ [Daniel 8:14.]” The Great Controversy, 409.

Advantis yo gen anpil bagay pou yo di sou vèsè katòz la, men yo pa janm abòde premye obsèvasyon menm ki ta dwe fèt konsènan vèsè a. Obsèvasyon sa a se ke vèsè katòz la se yon “repons.” Yon repons pa gen okenn sans, si li pa enkli kesyon ki pwovoke repons lan. Vèsè trèz la pa ka, ni lojikman, ni gramatikalman, ni rezonabman, separe ak vèsè katòz la, paske vèsè trèz la se kesyon an epi vèsè katòz la se repons lan.

Kesyon an, lè yo reprezante l kòm sadwa e avèk jistis, bay yon sans pou vèsè katòz ki trè diferan de sa Advantis la anseye. Sa pa vle di ke vèsè katòz pa “fondasyon ak poto santral lafwa Advantis la,” paske se sa li ye. Sa vle di ke lè Advantis la te mal konprann epi te mete sou kote sèt tan yo an 1863, yo pa t kapab defini nèt ale sa vèsè katòz la vle di an verite. Nan Ekriti yo, yon demi-verite se pa verite. Lè yo konprann li kòm sadwa, kesyon vèsè trèz la egzije pou yo rekonèt pwofesi ki make pirifikasyon sanktyè a ki te fin foule anba pye, epi tou pou yo rekonèt pwofesi ki make foule anba pye lame a. Pwofesi de mil twa san ane a pale de “sanktyè” a, epi pwofesi de mil senk san ven ane a pale de “lame” a.

Pou trete relasyon ki genyen ant de vèsè sa yo mande yon etid long, sa mwen pa gen entansyon fè nan moman sa a nan atik sa yo. Pwen sa yo te trete repete pandan ane yo e yo ka jwenn nan seri Habakkuk’s Tables. Mwen toujou ap trete senbolis Eli a e mwen swete fini ak verite sa yo anvan.

William Miller te Eliya nan kòmansman Adventis la, epi premye dekouven li se te sèt tan yo nan Levitik vennsis; konsa, rejè verite sa a an 1863 te yon rejè mesaj Eliya a. Nan pwèn sa a, m ap adrese karakteristik Alfa ak Omega ki idantifye fen an ak kòmansman an. Dènye tès pou ansyen Izrayèl la te reprezante nan premye tès la. Toude tès yo reprezante yon laperèz ke nasyon payen yo te pi pwisan pase Bondye. Dizyèm tès la, etan menm nan prensip, te anpil plis rebèl pase premye tès la, paske istwa vikwa Bondye nan premye tès la ta dwe te pwodui yon konfyans byen tabli nan rebèl yo. Yo te manifeste rejè yo kont Bondye malgre yo te gen anpil plis prèv sou pouvwa Li pase sa yo te genyen bò Lanmè Wouj la. Nan ane 1863, Adventis milerit la te deja ap eksplike poukisa gwo desepsyon an te yon gwo zèv Bondye, men yo te toujou deside chwazi yon kapitèn epi

retounen ann Ejip epi rejte mesaj Daniel rele “sèman” Moyiz la, ki te reprezante pa Eliya.

Olye pou m pran tan pou m prezante prèv ki montre validite sèt tan yo kòm yon pwofesi tan, mwen gen entansyon sèvi ak kèk lojik senp pou pwouve validite li yon lòt fason. Paske pou mouvman ki te kòmanse an 1798 la, dènye eprèv 1863 la ta reprezante tou dènye eprèv pou mouvman zanj pwisan ki nan Revelasyon dizwit la. Enspirasyon an te trè klè sou sa ki dènye eprèv la ye pou toude mouvman yo.

«Satan an... ap pouse san rete sa ki fo a — pou detounen moun yo de verite a. Dènye desepsyon Satan an menm va fè temwayaj Lespri Bondye a vin san okenn efè. “Kote pa gen vizyon, pèp la peri” (Pwovèb 29:18).» Selected Messages, liv 1, 48.

Pa gen okenn fason onèt pou pran ekriti Ellen White yo epi fè konprann ke li pa t bay tout apwobasyon li pou sèt fwa Levitik vennsis yo. Sè White, jan nou te deja montre nan atik sa yo e jan sa byen dokimante nan seri ki rele Tablo Abakouk yo, fè nou konnen dirèkteman ke Bondye te dirije ni tablo 1843 a ni tablo 1850 la. Li anseye dirèkteman ke de tablo sa yo te yon akonplisman chapit de nan Abakouk. Toude tablo yo idantifye sèt fwa Levitik vennsis yo kòm pwen santral pwòp konpozisyon grafik pa yo. Nan toude tablo yo, liy sèt fwa yo gen kwa Kris la kòm sant liy pwofetik sèt fwa yo.

Anplis apwobasyon li bay de tabak Abakik yo, li te ekri plizyè fwa ke nou dwe kontinye prezante mesaj ki te prezante soti 1840 rive 1844, e chak istòryen Advantis ki trete fason Millerit yo te fè pwomosyon mesaj yo t ap pwoklame a, idantifye ke yo te sèvi ak tablo 1843 a. Non sèlman li apwouve mesaj yo ki te reprezante sou tablo yo, epi li konseye pèp Bondye a pou yo kontinye prezante menm mesaj egzak yo ki te prezante nan istwa sa a, men li bay tou plizyè pasaj kote li avèti ke mesaj sa yo t ap sibi atak pandan tout istwa pèp rès Bondye a. Lè li avèti konsènan atak sa yo, li idantifye repete ke se travay gad yo Bondye a pou yo defann menm verite sa yo.

Si les tableaux sont incorrects, alors les messages qu’ils représentent graphiquement sont incorrects. Si le message que les millérites ont proclamé de 1840 à 1844 était incorrect, alors l’identification répétée par Ellen White selon laquelle le message millérite constituait le fondement est elle aussi incorrecte. Si ces messages étaient incorrects, ses injonctions répétées à continuer de présenter ces mêmes vérités constituent un faux conseil. Si le message des millérites ne représente pas les fondements qui devaient être préservés et gardés contre les attaques sataniques, alors ces conseils sont eux aussi erronés. Parvenir à la conclusion que toutes ces questions associées au message d’Élie de cette histoire sont erronées démontrerait clairement qu’Ellen White était un faux prophète.

Advantis modèn nan toujou ap anseye nan semine yo sou Revelasyon an ke legliz rès la t ap posede Lespri Pwofesi a, ki se temwayaj Jezi a; men sètènman yo pa di moun yo ap chèche mennen vin manm legliz la ke yo rejte nèt apwobasyon ak avètisman Ellen White yo ki gen rapò ak verite fondamantal premye yo ak istwa sa a. Kisa pasaj ki vin apre a vle di pou ou?

“Nou pa gen anyen pou nou pè konsènan lavni, eksepte si nou ta bliye fason Senyè a te mennen nou, ansanm ak ansèyman Li nan istwa pase nou an.” Life Sketches, 196.

Nan ane 1863, mouvman Millerit la te rive nan yon konklizyon epi li te anrejistre kòm yon antite legal devan gouvènman an, ki alafen t ap fòme yon imaj ak papote a, sa ki, selon definisyon Ellen White bay la, se konbinezon legliz la ak leta.

“Nan mouvman k ap fèt kounye a Ozetazini pou asire enstitisyon ak pratik legliz la jwenn sipò leta, Pwotestan yo ap mache sou tras papis yo. Pi plis toujou, yo ap louvri pòt la pou Papote a reprann nan Amerik pwotestan an sipremasi li te pèdi nan Ansyen Monn nan.” The Great Controversy, 573.

Sou baz ke asosyasyon legal avèk gouvènman an te fè pati nesosite pou òganizasyon, nan yon epòk kote jèn nasyon an t ap rekrute pou yo antre nan beny san yo rele Lagè Sivil la, mouvman Millerit yo te fini. An 1863, ni pa mwayen yon atik enprime ni pa mwayen yon nouvo tablo, legliz Advantis Setyèm Jou a te rejte pwofesi esklavaj la ke Danyèl rele sèman Moyiz la. An 1850, Senyè a te dirije pèp Li a pou fè dezyèm tablo Abakik la, epi korije erè Li te kenbe men Li sou li a sou tablo 1843 a. Tablo ki te òdone an 1850 a te akonpli objektif li nèt, paske Ellen White te di li te wè “that God was in the publishment of the chart,” pandan li te idantifye tou ke tablo 1850 a te idantifye nan chapit de nan Abakik.

Objektif tablo 1850 la te menm ak tablo 1843 a. Se te zouti evanjelizasyon ki te dwe sèvi pou prezante mesaj twazyèm zanj lan bay yon lemonn k ap mouri. An 1863, mesaj sa a te rejte. Pwosesis eprèy la, ki se yon tip pwosesis eprèy ki te kòmanse nan Lanmè Wouj la, te kòmanse avèk pwofesi tan ki te idantifye sanktyè ki te dwe pilonnen anba pye a nan vèsè trèz nan Danyèl uit, epi pwosesis eprèy la te fini avèk pwofesi tan ki te idantifye lame a ki te dwe pilonnen anba pye a nan vèsè trèz nan Danyèl uit.

Lè sa a, mwen tandè yon sen k ap pale; epi yon lòt sen di ak sen sa a ki t ap pale a: Jiska kilè vizyon an va dire konsènan sakrifis kontinyèl la, ak peche dezolasyon an, pou yo lage ni sanktyè a ni lame a pou yo foule yo anba pye? Epi li di mwen: Jiska de mil twa san jou; lè sa a sanktyè a va pirifye. Daniel 8:13, 14.

Pwosesis tè la ki te kòmanse 22 oktòb 1844 la pote siyati Alfa ak Omega. Kòmansman pwosesis tè sa a se te yon pwofesi tan ki te reprezante tanp sanktyè a ki te dwe pilonnen anba pye. Se te yon pwofesi ki te pwodui gwo limyè lè li te akonpli. Pwosesis tè la ki te fini an 1863 la pote siyati Alfa ak Omega. Fen pwosesis tè sa a se te yon pwofesi tan ki te reprezante lame a ki te dwe pilonnen anba pye. Se te yon pwofesi ki te fèt pou pwodui gwo limyè lè li te akonpli. Se te yon pwofesi tan Eli nan istwa sa a te prezante, e lè yo te rejte li epi mete l sou kote, li te pwodui gwo fènwa.

Men kondanasyon an: limyè a vini nan mond lan, e lèzòm pito renmen fènwa pase limyè, paske zèy yo te mechan. Jan 3:19.

Lojik mwen gen entansyon fini atik sa a avèk la se sa m te deja remake. Èske Bondye, pa mwayen Ellen White, te andose tablo 1843 ak 1850 yo?

“Mwen te wè ke tablo 1843 la te dirije pa men Senyè a, e ke li pa t dwe chanje; ke chif yo te jan Li te vle yo; ke men pa Li te sou li e li te kache yon erè nan kèk nan chif yo, pou pèsonn pa t kapab wè li, jiskaske men pa Li te retire.” Early Writings, 74.

“Mwen te wè ke Bondye te nan pibliye tablo a pa Frè Nichols. Mwen te wè ke te gen yon pwofesi sou tablo sa a nan Bib la, e si tablo sa a fèt pou pèp Bondye a, si li sifi pou youn, li sifi pou yon lòt tou, e si youn te bezwen yon nouvo tablo pentire sou yon echèl pi gwo, tout moun bezwen li menm jan an.” Manuscript Releases, nimewo 13, 359; 1853.

Èske Bondye, atravè Ellen White, te bay apwobasyon li pou mesaj Millerit yo te prezante pandan peryòd istwa 1840 rive 1844 la?

“Bondye pa ban nou yon nouvo mesaj. Nou dwe pwoklame mesaj ki, an 1843 ak 1844, te fè nou soti nan lòt legliz yo.” Review and Herald, 19 janvye 1905.

“Bondye mande nou pou nou bay tan nou ak fòs nou nan travay pou n preche pèp la mesaj ki te souke gason ak fi yo an 1843 ak 1844.” Manuscript Release, Number 760.

“Tout mesaj yo te bay soti nan 1840–1844 yo dwe vin gen fòs kounye a, paske gen anpil moun ki pèdi direksyon yo. Mesaj yo dwe ale nan tout legliz yo.

Kris te di: “Byennere je nou yo, paske yo wè; ak zòrèy nou yo, paske yo tande. Paske anverite mwen di nou sa, anpil pwofèt ak moun jis te anvi wè bagay sa yo nou wè yo, epi yo pa t wè yo; epi tande bagay sa yo nou tande yo, epi yo pa t tande yo” [Matye 13:16, 17]. Byennere je ki te wè bagay yo ki te parèt an 1843 ak 1844.

“Mesaj la te bay. Epi pa ta dwe gen okenn reta nan repete mesaj la, paske siy tan yo ap akonpli; travay final la dwe fèt. Yon gwo travay pral fèt nan yon ti tan. Talè konsa, dapre desizyon Bondye, yon mesaj pral bay ki pral vin tounen yon gwo rèl. Lè sa a, Danyèl pral kanpe nan plas pa li, pou l bay temwayaj li.” Manuscript Releases, volume 21, 437.

“Verite nou te resevwa an 1841, 1842, 1843, ak 1844 yo dwe kounye a etidye epi pwoklame. Mesaj premye, dezyèm, ak twazyèm zanj yo pral, nan tan k ap vini an, pwoklame avèk yon gwo vwa. Yo pral bay yo avèk yon detèminasyon sensè e nan pouvwa Lespri a.” Manuscript Releases, volume 15, 371.

“Nou konprann feblès ak ti dimansyon travay la kounye a. Nou te fè yon eksperyans. Nan akonpli travay Bondye ban nou an, nou ka avanse avèk konfyans, sèten ke Li pral efikasite nou. Li pral avèk nou an 1906, menm jan Li te avèk nou an 1841, 1842, 1843, ak 1844.” Loma Linda Messages, 156.

“Moun ki kanpe kòm anseyan ak dirijan nan enstitisyon nou yo dwe fèm nan lafwa ak nan prensip mesaj twazyèm zanj lan. Bondye vle pèp Li a konnen ke nou genyen mesaj la jan Li te ban nou li an 1843 ak 1844.” General Conference Bulletin, 1ye avril 1903.

“Avètisman an rive: pa gen anyen ki dwe pèmèt antre ki ta deranje fondasyon lafwa a sou ki nou ap bati depi mesaj la te vini an 1842, 1843, ak 1844. Mwen te nan mesaj sa a, e depi lè sa a mwen te kanpe devan lemonn, fidèl a limyè Bondye ban nou an. Nou pa gen entansyon retire pye nou sou platfòm kote yo te mete yo a, pandan chak jou nou t ap chèche Senyè a ak lapriyè sensè, ap chèche limyè. Èske nou panse mwen ta ka abandone limyè Bondye ban mwen an? Li dwe tankou Wòch tout tan yo. Li te ap gide m depi lè li te ban mwen an.” Review and Herald, 14 avril 1903.

Èske Bondye, atravè Ellen White, te avèti pèp Li a pou yo pran defans kont atak ki t ap febli verite ki nan istwa Millerit la?

“Gwo siy prensipal verite yo, ki montre nou oryantasyon nou nan listwa pwofetik la, dwe pwoteje ak anpil swen, pou yo pa demoli yo, epi ranplase yo ak teyori ki ta pote konfizyon olye de vrè limyè.” Selected Messages, liv 2, 101, 102.

“Jodi a, Satan ap chèche okazyon pou kraze poto mak verite yo,—moniman ki te leve sou chemen an; e nou bezwen eksperyans travayè ki gen laj yo, ki te bati kay yo sou wòch solid la, ki, nan move rapò menm jan ak nan bon rapò, te rete fèm nan verite a.” Gospel Workers, 104.

“Bondye pa janm kite mond lan san moun ki kapab fè diferans ant byen ak mal, ant jistis ak enjistis. Bondye gen moun li nonmen pou yo kanpe nan premye liy batay la nan tan ijans. Nan yon kriz, li va leve moun, menm jan li te fè sa nan tan lontan. Yo va rele jèn gason yo pou yo ini ak ansyen pòt-drapo yo, pou yo ka vin fòtifye epi enstwi pa eksperyans fidèl sa yo, ki te pase atravè anpil konfli, e ak ki, pa mwayen temwayaj Lespri li a, Bondye te pale anpil fwa, lè l t ap montre chemen dwat la epi kondane move chemen an. Lè danje leve, ki mete lafwa pèp Bondye a sou eprèv, ouvriye pyonye sa yo dwe rakonte eksperyans tan lontan yo, lè menm kalite kriz sa yo te rive, lè yo te mete verite a an kestyon, lè yo te entwodui santiman etranj ki pa t soti nan Bondye.”

“Eksperyans travayè ki gen laj sa yo nesèsè kounye a; paske Satan ap veye chak okazyon pou l fè ansyen repè yo vin san valè,—moniman yo ki te leve sou tout chemen an.” Review and Herald, 19 novanm 1903.

An 1863, mouvman Millerit la te fini pa rejte premye verite Eli listwa sa a te jwenn direksyon pou l konprann. Tès final li a te baze sou de vèsè yo nan Danyèl uit ki idantifye pilonnen anba pye tanp lan ak lame a. Limyè tanp lan te louvri nan premye nan dis tès yo, epi fènwa te vini sou lame a nan dènye nan dis tès yo.

“Yon sèl bagay sèten: Advantis setyèm jou sa yo ki pran pozisyon yo anba banyè Satan an pral an premye abandone lafwa yo nan avètisman ak repwòch ki genyen nan Temwayaj Lespri Bondye a.

“Apèl pou yon konsakrasyon ki pi pwofon ak yon sèvis ki pi sen ap fèt, e l ap kontinye fèt. Gen kèk ki kounye a ap repete sijesyon Satan yo ki pral reprann bon sans yo. Gen moun ki okipe pozisyon enpòtan konfyans ki pa konprann verite pou tan sa a. Se pou yo mesaj la dwe bay. Si yo resevwa li, Kris la va aksepte yo, e l ap fè yo travayè ansanm avè l. Men si yo refize tande mesaj la, yo pral pran pozisyon yo anba banyè nwa Chèf Tenèb la.

“Mwen resevwa enstriksyon pou m di ke verite presye pou tan sa a ap vin louvri pi plis toujou, e pi klè, devan lespri lèzòm. Nan yon sans espesyal, gason ak fanm dwe manje chè Kris la epi bwè san li. Va gen yon devlopman nan konpreyansyon an, paske verite a kapab elaji san rete. Otor diven verite a va vini nan yon kominyon pi pwòch e toujou pi pwòch ak moun ki kontinye chèche konnen li. Lè pèp Bondye a resevwa pawòl li kòm pen syèl la, yo va konnen ke sòti li yo prepare tankou dimaten an. Yo va resevwa fòs espirityèl, menm jan kò a resevwa fòs fizik lè yo manje manje.

“Nou pa konprann a mwaye plan Senyè a lè Li te pran pitit Izrayèl yo soti nan esklavaj peyi Lejip, epi Li te mennen yo atravè dezè a pou antre nan Kanaran.

“Pandan n ap rasanble reyon diven k ap briye soti nan levanjil la, n ap vin gen yon konpreyansyon pi klè sou sistèm jwif la, epi yon apresyasyon pi pwofon pou verite enpòtan li yo. Eksplorasyon nou nan verite a poko fini. Nou rasanble sèlman kèk reyon limyè. Moun ki pa etidyan Pawòl la chak jou p ap rezoud pwoblèm sistèm jwif la. Yo p ap konprann verite yo anseye nan sèvis tanp lan. Travay Bondye a anpeche pa yon konpreyansyon monn lan genyen sou gran plan li a. Lavi k ap vini an pral devwale sans lwa yo Kris la, antoure nan poto nwaj la, te bay pèp li a.” Spalding and Magan, 305, 306.

Na atik ki vin apre a, n ap kontinye egzamen nou sou senbolis Eli a an rapò ak 1863.